

Силабус навчальної дисципліни

Статистика

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінансове управління бізнесом»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	нормативна
Мова навчання	українська
Факультет	Економічний
Кафедра	Економіки, менеджменту та підприємництва
Контакти кафедри	Висотний корпус, к. В508-512 тел.: (056) 756-33-93 електронна адреса: management@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Стенічева Інна Борисівна, доктор філософії з економіки, доцент
Контакти викладачів	stenicheva.inna@pdaba.dp.ua тел. 0663963000
Розклад занять	розклад занять на сайті академії https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADK.HTML
Консультації	Сторінка кафедри на сайті https://pgasa.dp.ua/department/menedzh/

Анотація навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Статистика» є формування системи теоретичних і прикладних знань про методи збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ і процесів.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Статистика» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінансове управління бізнесом» підготовки бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

	Години	Кредити	Семестр
			IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30
лекції	16		16
лабораторні роботи	-		-
практичні заняття	14		14
Самостійна робота, у т.ч:	60		30
підготовка до аудиторних занять	10		10
підготовка до контрольних заходів	10		10
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Мета дисципліни - формування системи теоретичних і прикладних знань про методи збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ і процесів.

Завдання дисципліни - вивчення новітніх підходів до вивчення принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунків показників статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів.

Пререквізити дисципліни «Вступ до спеціальності», «Математика для економістів», «Політекономія», «Регіональна економіка», «Національна економіка», «Макроекономіка», «Сучасна економічна глобалізація», «Історія економіки та економічної думки», «Теорія економічного аналізу».

Постреквізити дисципліни «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства», «Регіональна економіка», «Державні фінанси», «Бюджетування» тощо.

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

Спеціальні:

СК3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК4. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК7. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми СВО ПДАБА- 072 б - 2020 «Фінансове управління бізнесом»):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН 5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

РН 9. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

РН 14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РН 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Теорія статистики					
Тема 1. Предмет і метод статистики.		2	1		
Тема 2. Статистичне спостереження.		2	2		
Тема 3. Зведення та групування статистичних даних.		2	2		
Тема 4. Статистичні показники. Абсолютні та відносні показники. Середні величини		2	2		
Тема 5. Способи викладення статистичних даних. Статистичні таблиці. Статистичні графіки.		2	2		
Тема 6. Статистичне вивчення варіації		2	2		
Тема 7. Вибіркове спостереження.		2	2		
Тема 8. Статистичне вивчення динаміки соціально-економічних явищ.		1			
Тема 9. Статистичне вивчення динаміки соціально-економічних явищ: аналіз тенденцій розвитку		1	1		
Тема 10. Індексний метод у статистичних дослідженнях					6
Тема 11. Методологічні основи соціально-економічної статистики. Система національних рахунків					6
Тема 12. Статистика національного багатства					6
Тема 13. Статистика продукції, витрат виробництва та цін					6
Тема 14. Статистика населення та праці					6
Разом за змістовим модулем 1	60	16	14		30
Підготовка до екзамену	30				30

Усього годин	90	16	14		60

**2. САМОСТІЙНА РОБОТА
ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА
ЛЕКЦІЯХ:**

Назва теми	Посилання на джерела
Тема 10. Індексний метод у статистичних дослідження	1, 2,3, 6,7,8,9
Тема 11. Методологічні основи соціально-економічної статистики. Система національних рахунків	1,2,3,7,8,9. 10,12.13,14
Тема 12. Статистика національного багатства	1,2,3,4,7,8,9,10,12. 13,14, 15,16
Тема 13. Статистика продукції, витрат виробництва та цін	1,2,3,5,7, 8, 10,11, 12, 13,14, 15,16
Тема 14. Статистика населення та праці	4, 5, 8, 10, 14, 17, 18, 19

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Теорія статистики

Знання студента змістового модулю оцінюється за 100 бальною шкалою залежно від виду навчання:

- максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів;
- максимальна оцінка знань практичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів;
- максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 20 балів. Оцінка поточного контролю за змістовий модуль 1 складається з:
 - присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 16 балів. 1 лекція – 1 бал);
 - присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 14 балів. 1 практичне заняття – 1 бал);
 - виконання студентом практичного завдання та його захисту (максимальна кількість балів – 40 балів: Студентом обґрунтовано і в повному обсязі розв’язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв’язання практичних задач - 5 балів; При обґрунтуванні і розв’язанні практичного завдання студентом допущені помилки, які не впливають на правильний результат розв’язання практичного завдання та які суттєво не знижують якості його виконання. При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв’язання практичних задач – 3-4 бали; Виконання і захист студентом практичного завдання зроблені з помилками, які призводять до неправильного результату виконання практичного завдання. Але студент знає формули, за якими можна виконати практичне завдання правильно і лише допоміжні

запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання - 1-2 бали. При виконанні практичного завдання студент застосовує неправильні формули. Студент взагалі не знає формул, за якими можна виконати практичне завдання правильно. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання – 0 балів.

– конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях (максимальна кількість балів 5 балів): надання повного розгорнутого конспекту – 5 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені неprincipові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 4 бали; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 3-4 бали; студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 2 бали; якщо у відповіді містяться принципіві помилки, або повністю відсутня відповідь – 1 - 0 балів.

– відповідь на тестові запитання. Максимальна кількість – 25 балів.

Критерії оцінки якості виконання практичних завдань за змістовим модулем 1

4 бали - здобувачем обґрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач;

3 бали - при захисті практичного завдання здобувачем продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач, але в процесі розв'язання практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання;

2 бали - виконання і захист здобувачем практичного завдання зроблені з суттєвими помилками і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання;

0-1 бали - виконання і захист практичного завдання зроблені здобувачем із грубими помилками і не в повному обсязі або не зроблені взагалі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести факт свідомого опанування інструментарію розв'язання задач.

Критерії оцінки самостійного опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях

- 5 балів - здобувач своєчасно і в повному обсязі подає конспект і захищає його зміст, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому здобувач показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами;

- 4 бали - здобувач своєчасно, але в стислому обсязі подає конспект і захищає його зміст, достатньо впевнено відповідаючи на запитання викладача. Але певні аспекти теми залишаються не повністю розкритими;

- 3 бали - здобувач в стислому обсязі подає конспект і захищає його зміст, відповідаючи не достатньо чітко та впевнено на всі запитання;

- 1-2 бали - здобувач не своєчасно і в неповному обсязі подає конспект, захист якого відбувається здобувачем не самостійно, а лише через допоміжні питання викладача. Немає посилань на використані джерела;

- 0 балів – конспект відсутній.

Підсумковий контроль знань студента здійснюється у формі екзамену, що оцінюється за 100 бальною шкалою. Екзамен складається з 40 тестових завдань і задачі та оцінюється максимум в 100 балів (1 тестове завдання 2 бали, вирішення задачі - 20 балів).

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропущені лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропущене практичне заняття).

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Мармоза А. Т. Теорія статистики: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 592 с.

2. Карпенко Л. М. Статистика: навчальний посібник. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 184 с.

3. Ткач Є. І., Сторожук В. П. Загальна теорія статистики: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 442 с.

4. Статистика: навчальний посібник / Н. Б. Кушнір та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.

5. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань): навчальний посібник / А. Т. Опря та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 536 с.

6. Мармоза А. Т. Практикум з теорії статистики. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 484 с.

7. Костюк В. О. Статистика: навчальний посібник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 166 с.

8. Пирожков С. І., Рязанцева В. В., Моторин Р. М. Статистика : підручник. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2020. 328 с.

9. Ткач Є. І., Загальна теорія статистики: К.: Центр учбової літератури, 2017. – 442 с.

Допоміжна

10. Ковтун Н. В. Теорія статистики: підручник. Київ: Знання, 2012. 399 с.

11. Матковський С. О. Статистика підприємств: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. – 560 с.

12. Кремень В. М., Кремень О. І. Фінансова статистика: навчальний посібник Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 368 с.

13. Мармоза А. Т. Економічна статистика: підручник Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 602 с.

14. Ковтун, Н. В. Фінансова статистика: підручник / Н. В. Ковтун, Е. В. Галицька, О. К. Примерова. – К. : Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2015. – 623 с.

ІНШІ ІНФОРМАЦІЙНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

В якості додаткових інформаційних джерел рекомендується використання інформації з наступних офіційних сайтів у мережі Internet:

15. Державна служба статистики України. – Доступно з: <http://www.ukrstat.gov.ua>

16. Міністерство економіки України: офіц. веб-сайт. – Доступно з: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

17. Офіційний портал Верховної Ради України. – Доступно з: <http://www.rada.gov.ua>

18. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. – Доступно з: <https://niss.gov.ua>

19. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – Доступно з: <http://www.nbuv.gov.ua>

Розробник _____ (Інна СТЕНІЧЕВА)

(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Тетяна ЗАГОРЕЛЬСЬКА)

(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри _____ Кафедра економіки, менеджменту та підприємництва

(назва кафедри)

Протокол від «22» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Анжела ЧЕРЧАТА)

(підпис)